Putovní výstava „Příběh kapky“ představuje

již pátým rokem osobnost J. Heyrovského

KVĚTOSLAVA STEJSKALOVÁ, MICHAEL HEYROVSKÝ, ROBERT KALVODA

Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i., Dolejškova 2155/3, Praha 8, 182 23

…aneb jak vědci-chemici mohou vytvořit výstavu coby prostředek pro vzdělávání mladých zájemců o přírodní vědy, a popularizovat tak vědu a výzkum široké veřejnosti…

Putovní výstava s názvem Příběh kapky** (plakát výstavy pro r.2009- obrázek 1) **si klade za cíl připomenout a přiblížit návštěvníkům osobnost Jaroslava Heyrovského (20.12.1890-27.3.1967) nejen jako vědce, ale i jako člověka.

Expozice je uspořádána z dokumentů, které byly po dlouhá léta uloženy v archivu Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, řada informací byla čerpána z knih o Jaroslavu Heyrovském, které napsal jeho žák Jiří Koryta a z vyprávění dalších žáků či spolupracovníků J. Heyrovského. Vystavena je desítka různých polarografů z let 1924 až po 90. léta, fotografie a písemné dokumenty, knihy, publikace a filmový materiál. Pro výběr exponátů tým prohlédl téměř 10 kg písemných materiálů, 200 fotografií, 150 diapozitivů a 6 km celuloidových filmů z 50. a 60. let, „oprášil“ desítku polarografů. První přípravy začaly již počátkem roku 2008 a výstava měla svou komorní předpremiéru v listopadu 2008 v rámci Týdne vědy a techniky organizované AV ČR v prostorách budovy na Národní třídě (obrázek 2 a 3). U návštěvníků vzbudila značný zájem, a tak se autorský tým (obrázek 4 a 5) rozhodl expozici rozšířit a její uspořádání v roce 2009 a 2010 dotáhnout dále, tj. nabídnout ji v rozpracovanější podobě veřejnosti na několika místech České republiky.

Expozice má tři části, první část je tvořena dvěma šesticemi velkoformátových plakátů *(ukázka A0 plakátů – viz obrázek 6 a 7)*, které přibližují návštěvníkovi život a vědeckou práci Jaroslava Heyrovského. Rodinou Heyrovských byly k pořízení kopií či vystaveni mezi exponáty zapůjčeny fotografie z rodinného alba *(viz obrázky 9 ,10 a 11)*, Archivem AVČR potom bronzová kopie Nobelovy medaile a diplom J.Heyrovského *(viz obr. 8)*.

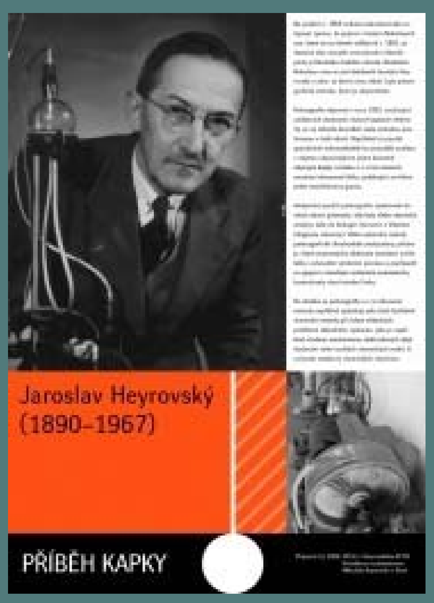

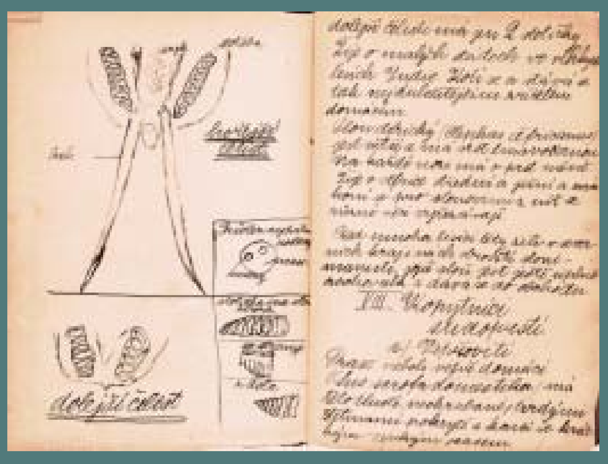

Druhou část expozice tvoří přístroje, vývojová řada 10 polarografů *(např. obr.12, 13 a 14)*, skleněné polarografické nádobky *(obr.14)*, diapozitivy, se kterými polarografisté přednášeli, ukázky knih a publikací o polarografii v různých světových jazycích *(obr. 15)*.

Filmy z 50. a 60 let dokumentující výzkum v polarografii jsou promítány jako nekonečná smyčka ve **třetí části expozice**. **Výstava je doplněna doprovodným programem popularizačních přednášek** nejen o Jaroslavu Heyrovském a jeho výzkumu v oboru polarografie, ale i o současné vědě a výzkumu v oboru fyzikální chemie, kterou se ÚFCH JH zabývá dnes. V letech 2009-2012 bylo předneseno celkem již 42 přednášek s titulem *„ „Jaroslav Heyrovský bádající, objevující“*, které navštívilo 2255 převážně středoškolských studentů a přednášky stále pokračují *(obr.16)*.

Výstava byla v období IX/2009 – VI/2012 úspěšně instalována již 11 krát *(na celkem 16 měsíců !)* a to v Pardubicích *(FCHT Univerzity Pardubice - obr.17)*, v Brně *(Hvězdárna a planetárium M. Koperníka - obr.18)*, 3x v Praze *(Karolinum UK - obr. 19, na MFF UK*, v ÚMČ Prahy 8), v Olomouci *(PřF Univerzity Palackého - obr. 20)*, v Ostravě (SPŠCHG ak. Heyrovského), v Muzeu Vysočiny v Jihlavě, v Ústí nad Labem (budova SPŠCH), v Děčíně (FJFI ČVUT) a Teplicích (ZŠ Koperníkova). **Celkem ji navštívilo již okolo 9500 návštěvníků**. Ani nadále nebude výstava zahálet – na jaře 2013 opět poputuje na Vysočinu a to do Žďáru nad Sázavou (Biskupské gymnázium). Její rušný život lze sledovat na pravidelně aktualizované webové stránce s adresou **http://www.jh-inst.cas.cz/heyrovsky** *(obr.21 - záhlaví webových stránek výstavy)*.

***Organizátorem výstavy** je Ústav fyzikální chemie J.Heyrovského AV ČR, v.v.i. . Na jejím uspořádání se spolupodílí již 22 partnerů, kteří výstavu podpořili finančně, mediálně nebo zapůjčili své prostory.*

Výstava vznikla v roce 2008 za podpory projektu Tři nástroje (r.č. 2E08038) v soutěži NPV II - lidské zdroje poskytovatele MŠMT ČR.

© K. Stejskalová – 2012, archiv ÚFCH JH